

Een pakket rond

LES DAMES BLANCHES

Een ontroerend verhaal over zorg,
nabijheid en menselijke warmte.

Samen dromen
én doen.

Handleiding

De 3 delen

Aanloop

Aankondiging activiteit

±2 weken

Film en nabespreking

Activiteit rond de film Les Dames Blanches

Wat Als Lab

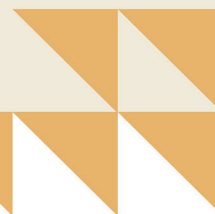
Wat Als-momenten rond thema's en acties

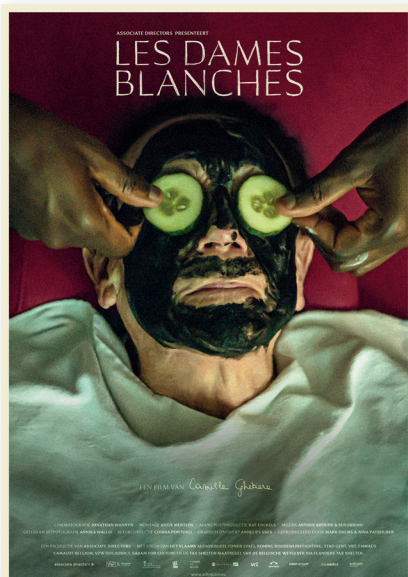
terugkerend met een zelfgekozen regelmaat

Een film als startpunt voor kleine veranderingen

Dit pakket helpt woonzorgcentra de film *Les Dames Blanches* te gebruiken als startpunt voor gesprek, reflectie en mogelijks kleine veranderingen in de dagelijkse werking. Medewerkers, bewoners, familieleden en vrijwilligers ontdekken samen op welke manier ze graag voor elkaar zorgen. Via open gesprekken en kleine zelfgekozen experimenten versterken zij samen stap voor stap een nog warmere en nog meer mensgerichte zorg.

De film: *Les Dames Blanches*

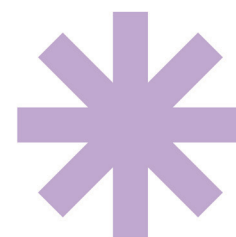

Regisseur: Camille Ghekiere

Jaar: 2024

Distributeur: Bevrijdingsfilms vzw

Simeon, een jonge Dominicaanse man, begint een stage als zorgkundige in een Gents woonzorgcentrum. Hij brengt een persoonlijke en intuïtieve benadering van ouderenzorg mee, die soms schuurt met de meer gestructureerde werkwijze van zijn collega's. Een groep eigenzinnige bewoners raakt steeds meer door hem geboeid. Gesterkt door de occasionele influisteringen van zijn overleden grootmoeder, begint Simeon zich vragen te stellen bij de vanzelfsprekendheden in de zorgpraktijk waarin hij terechtkomt. Samen met de opmerkelijke groep bewoners ontdekt hij een plek waar regels even verdwijnen: hun verbeelding.

Waarom dit pakket?

Dit pakket bestaat uit een nabespreking en een Wat Als Lab. Het wordt gebruikt met medewerkers, bewoners, familie en vrijwilligers. De nabespreking biedt ruimte voor emoties, herkenning en een gedeelde visie op de zorg.

Het Wat Als Lab biedt handvatten om samen verder te werken aan de zorg die jullie nog meer voldoening kan geven. Het bestaat uit open gespreksmomenten die vertrekken vanuit een thematische Wat Als-vraag uit het scheurblok. Op die manier dagen teams zichzelf uit om met een andere blik naar de zorg te kijken, nieuwe ideeën uit te proberen en samen te ontdekken wat werkt.

Overzicht

3 delen	Wat gebeurt er?	Wie?	Timing
Aanloop Aankondigingsposters 	Plannen van datum om de film samen te bekijken	Een trekker als organisator	Ongeveer 2 weken vooraf
Film en nabespreking - Link naar de film - Digitale presentatie - Emotiekaarten - Kaarten met filmfragmenten 	Samen de film bekijken en bespreken	Een trekker als moderator en presentator, medewerkers, bewoners, familie en vrijwilligers	- Film: 61 min - Nabespreking: +- 60 min
Wat Als Lab Scheurblok met thematische Wat Als-vragen 	Regelmatig Wat Als-momenten organiseren rond thema's en acties	Wisselende groep deelnemers met 2 trekkers als organisatoren per team	- Momenten: terugkerend met zelfgekozen regelmaat (bv elke 1 tot 3 maanden) - Experimenten: doorlopend

De aanpak

Deel 1: Aanloop

Doel

- Mensen warm maken voor de activiteit
- Duidelijke communicatie over wie kan deelnemen en wanneer het plaatsvindt

Trekker

De trekker neemt het initiatief en zorgt ervoor dat het bekijken van de film op de animatie planning terecht komt.

Benodigheden

- Aankondigingsposters

Gebruik naast de gewone communicatiekanalen ook de aankondigingsposters. Schrijf op deze posters duidelijk de dag, het tijdstip en de plek en hang de posters verspreid doorheen het gebouw. Hang eventueel een papier eronder waarop de deelnemers zich kunnen inschrijven. Doe dit ruim vooraf zodat medewerkers, bewoners, familieleden en vrijwilligers tijd hebben om zich te organiseren.

Tips

- **Kies meerdere momenten**

Plan indien mogelijk meerdere filmvertoningen zodat iedereen de kans krijgt om deel te nemen.

- **Maak de activiteit zichtbaar**

Hang deze op plaatsen waar veel mensen langskomen, zoals de inkomhal, refter, gangen of liften.

- **Nodig mensen persoonlijk uit**

Een persoonlijke uitnodiging werkt vaak sterker dan een affiche alleen. Spreek mensen aan en leg kort uit waarom de film waardevol kan zijn voor zowel medewerkers als bewoners, familieleden en vrijwilligers.

Deel 2: Film en nabespreking

Doel

- Gevoelens bespreekbaar maken
- Herkenning delen
- Ruimte geven aan frustraties én wensen

Trekker

Iemand die graag het initiatief neemt en graag spreekt voor een groep.

Benodigheden

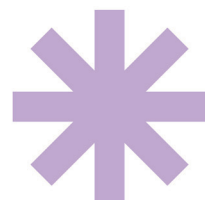
- Ruimte met stoelen en tafels
- Projector en geluid
- Link naar de film
- Digitale presentatie
- Emotiekaarten
- Kaarten met filmfragmenten
- Schrijfgerief en kladpapier

De film toont hoe Simeon zorg benadert: warm, persoonlijk en mensgericht. Tegelijk laat de film zien hoe moeilijk het soms is om op die manier te werken binnen de dagelijkse realiteit van tijdsdruk, regels en procedures. Veel kijkers herkennen situaties uit hun eigen werk- of leefomgeving. Daarom is een open nabespreking belangrijk.

Start van de film

De trekker of een animator geeft vooraf een korte kading: “De film volgt Simeon, een stagiair in een Gents woonzorgcentrum. Vanuit zijn achtergrond kijkt hij anders naar zorg dan zijn collega’s. De film nodigt ons uit om samen stil te staan bij de zorg die we vandaag geven en hoe we de zorg nog beter kunnen maken voor iedereen.”

Verloop van de nabespreking

Projecteer na de film de presentatie. Deze presentatie begeleidt het nagesprek.

SLIDE 1

Eerste indrukken

Verzamel de spontane reacties direct na het kijken. Wat spookt er nu door het hoofd van de kijkers? Er zijn geen juiste of foute antwoorden.

SLIDE 2

Organisatie

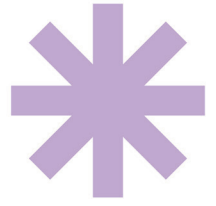
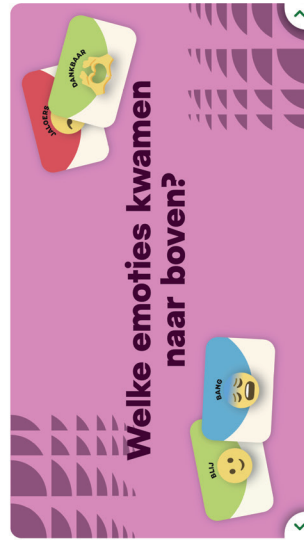
Verdeel de deelnemers in kleine groepen van ongeveer vijf personen. Stel een groep samen van medewerkers, bewoners en eventueel familieleden en vrijwilligers. Zorg ervoor dat elke groep pen en papier heeft.

SLIDE 3

Emoties op tafel

Geef elke groep emotiekaarten. Vraag deelnemers om kaarten te kiezen die hun gevoel bij de film beschrijven. Laat elke groep eerst intern bespreken voordat de emoties met andere groepen gedeeld worden.

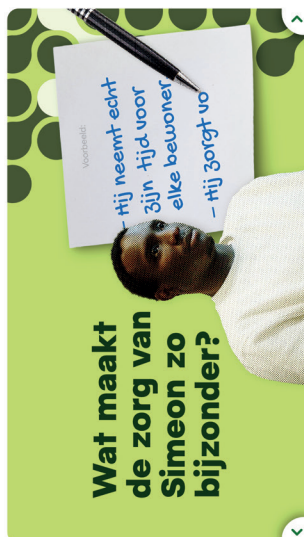

SLIDE 4

Herkenbaarheid in beeld

Geef elke groep de kaarten met filmfragmenten. Vraag deelnemers welke scènes herkenbaar waren binnen jullie eigen organisatie. Ze kunnen de kaarten met filmfragmenten gebruiken als inspiratie. Laat elke groep eerst intern bespreken voordat de herkenbare momenten met andere groepen gedeeld worden.

SLIDE 5

De kracht van Simeon

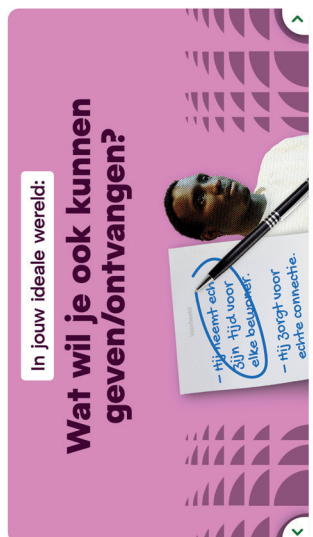
Geef elke groep pen en papier. Laat deelnemers opschrijven wat de zorg van Simeon bijzonder maakt. Mogelijke vragen: Wat doet hij anders? Welke houding valt op? Wat betekent dit voor bewoners?

SLIDE 6

De realiteit en erkenning

Bespreek hoe haalbaar deze manier van werken vandaag aanvoelt. Geef ruimte aan eerlijke gesprekken over: werkdruk, tijdsdruk, procedures, verwachtingen, mogelijkheden en beperkingen. Het is belangrijk dat medewerkers zich gehoord en erkend voelen.

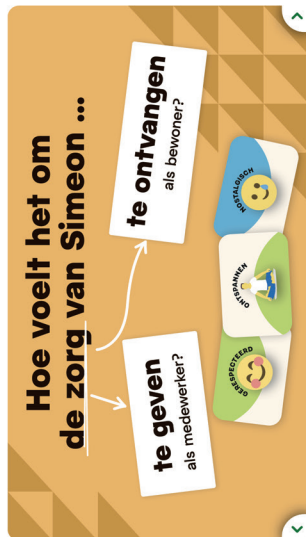

SLIDE 7

De ideale wereld

Kijk terug naar de ideeën uit slide 5. Stel vervolgens de vraag: "Welke elementen van Simeons manier van zorgen zouden we hier graag meer willen geven of ontvangen?" Laat zowel medewerkers als bewoners hun perspectief delen.

SLIDE 8

Gevoel bij de nieuwe zorg

Vraag welke gevoelens de 'ideale zorg' oproept. Laat eerst medewerkers reageren en daarna bewoners. Zo krijgt elke groep voldoende ruimte om haar ervaring te delen.

SLIDE 9

Visie in kernwaarden

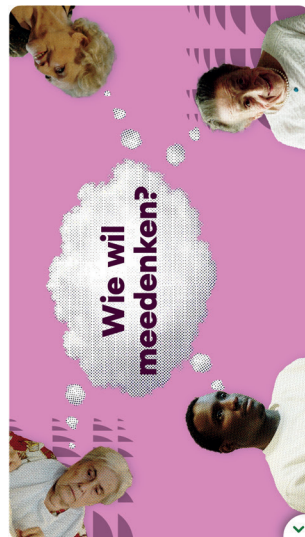
Laat de groepen hun ideale zorg samenvatten in enkele kernwaarden. Bijvoorbeeld: vrijheid, verbondenheid, efficiëntie, thuisgevoel ... Noteer deze waarden. Ze vormen later een belangrijke basis voor het kiezen van acties binnen het Wat Als Lab.

SLIDE 10

Introductie Wat Als Lab

Leg uit dat verandering tijd en gezamenlijke inspanning vraagt. Daarom introduceren we het Wat Als Lab. Tijdens een Wat Als-moment denken medewerkers, bewoners, familieleden en vrijwilligers samen na over een centrale thematische Wat Als-vraag. Vanuit die vraag bedenken deelnemers kleine acties die ze in de praktijk willen uitproberen. Het doel is niet om onmiddellijk perfecte oplossingen te vinden, maar om samen te leren, te testen en bij te sturen.

SLIDE 11

Oproep tot actie

Vraag wie interesse heeft om mee te werken aan het Wat Als Lab. Noteer de namen van deelnemers die graag deelnemen aan Wat Als-momenten of deze willen trekken. Deze mensen vormen de eerste trekkers van het traject.

Deel 3: Wat Als Lab

Doel

- Samen zoeken naar wat wél mogelijk is
- Hoop en motivatie behouden

Organisatie

Werk met verschillende groepen. Een groep kan samengesteld zijn uit mensen uit hetzelfde team, dezelfde afdeling of net verschillende afdelingen.

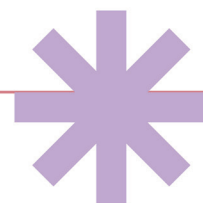
Trekker

Elke groep heeft 2 trekkers : één trekker is een medewerker, de andere trekker kan een bewoner, familielid of vrijwilliger zijn. Deze personen organiseren de Wat Als-momenten en zorgen voor de zichtbaarheid van de acties.

Benodigheden

- Scheurblok met thematische Wat Als-vragen
- Schrijfgerief
- Kladpapier

Door het samen bekijken van de film is een zaadje geplant om aan de slag te gaan met zowel frustraties als motivaties. Het Wat Als Lab zorgt ervoor dat ideeën ook effectief vertaald worden naar concrete acties in de dagelijkse werking.

Het Wat Als Lab opstarten

Maak het zichtbaar

Gebruik het eerste blad van het scheurblok om het volgende Wat Als-moment aan te kondigen. Hang dit zichtbaar op zodat medewerkers, bewoners, familieleden en vrijwilligers weten wanneer het moment plaatsvindt, welk thema centraal staat en welke acties uitgetprobeerd worden. Print indien nodig extra exemplaren uit via de link op onze webpagina.

Verloop van een Wat Als-moment

Kies een thema

Kies samen een thema waarop jullie willen inzetten. Gebruik hiervoor een Wat Als-vraag uit het scheurblok. Scheur dit blad uit het blok.

Dromen & inspiratie

Verbeeld hoe een verbetering eruit zou kunnen zien. Gebruik de voorbeelden op de achterkant van het blad als inspiratie. Alle voorbeelden zijn gebaseerd op echte gesprekken met mensen uit woonzorgcentra. Namen en situaties werden aangepast om privacy te beschermen.

Verzin acties

Neem véél kladpapier erbij. Bedenk zo veel mogelijk acties.

Kies 2 acties

Selecteer uit jullie lijstje twee ideeën. Kies op basis van goesting, verwachte impact en geëngageerde kandidaten voor een werkgroep. Schrijf deze acties duidelijk op het blad.

Belangrijk: acties zijn experimenten en hoeven dus niet onmiddellijk te lukken. Fouten maken mag en bijsturen hoort erbij.

Maak afspraken

Spreek af wie de acties zal opvolgen en hoe ze deze gaan uitproberen. Stel, indien nodig, een extra werkgroep samen.

Plan volgende Wat-Als-moment

Schrijf de nieuwe datum op het blad. Regelmaat is belangrijk om acties op te volgen en verandering levend te houden. Een maandelijkse bijeenkomst werkt vaak goed. Niet iedereen moet er elke keer bij zijn. Het zijn open overlegmomenten, dus de deelnemers mogen veranderen.

Maak wat gebeurt zichtbaar

Hang het blad zichtbaar op in de afdeling of gang. Zo ziet iedereen welke acties lopen, welke ideeën getest worden en wanneer het volgende Wat Als-moment plaatsvindt. Hang ook een envelop op het blad zodat anderen extra suggesties kunnen achterlaten.

Van methodiek naar mindset

Verandering die van binnenuit komt, stopt niet wanneer het scheurblok leeg is. Dit pakket is een oefening in gedeeld eigenaarschap. Naarmate teams vertrouwd raken met experimenteren, bijsturen en samen beslissen, bouwen ze competenties op die ver voorbij dit traject reiken. Die competenties dragen bij tot een lerende organisatie: een organisatie die kwaliteit niet meet via checklijsten, maar via open gesprek, aandachtig luisteren en voortdurende bijsturing. De methodiek leeft ook informeel voort als gedeeld referentiekader. “Wat als we het anders deden?” is een vraag die geen scheurblok nodig heeft. Teams die deze manier van denken zich hebben eigen gemaakt, dragen dit mee in elk veranderingsproces dat volgt.

Print deze boodschap en hang het in de personeelsruimte!